

Η ΣΥΝΟΧΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ

Με τον όρο «συννοχή» εννοούμε τη μορφική σύνδεση (εξωτερική) μεταξύ των προτάσεων ή των παραγράφων. Η συννοχή πραγματοποιείται με λέξεις ή φράσεις που «ενώνουν» (διαρθρώνουν) μικρότερα ή μεγαλύτερα τμήματα του λόγου: προτάσεις, περιόδους, παραγράφους, ενότητες.

Η συννοχή του κειμένου, δηλαδή η εξωτερική σύνδεση των νοημάτων σε επίπεδο μορφής (προτάσεων, περιόδων, παραγράφων, νοηματικών ενότητων) υλοποιείται με διάφορους τρόπους:

αντιθετικές λέξεις: όμως, αλλά, ενώ, αντίθετα, ακόμα και αν, ωστόσο, παρόλο που, παρ' όλα αυτά, μολονότι, αν και, απεναντίας, εντούτοις, σε αντίθεση, από την άλλη πλευρά, άλλωστε, όχι μόνο... , αλλά και, κ.α.

επεξηγηματικές φράσεις: δηλαδή, με άλλα λόγια, για παράδειγμα, αυτό σημαίνει, συγκεκριμένα, ειδικότερα, για να γίνω πιο σαφής, με όσα είπα εννοούσα, πρέπει να διευκρινίσουμε, κ.α.

φράσεις που δηλώνουν χρονική σειρά: πρώτα, πρωτίστως, αρχικά, καταρχάς, στην αρχή, προηγουμένως, ύστερα, έπειτα, στη συνέχεια, εντωμεταξύ, τέλος, τελικά, πρώτον, δεύτερον, κ.α.

φράσεις που δηλώνουν προσθήκη: ακόμη, επίσης, επιπλέον, επιπρόσθετα, εξάλλου, συμπληρωματικά, εκτός απ' αυτό, πέρα από αυτό, αν σ' αυτά προσθέσουμε, παράλληλα, εκτός από τα παραπάνω, κ.α.

φράσεις που λειτουργούν εμφατικά: ιδιαίτερα, ειδικά, προπάντων, κατεξοχήν, έχει μεγάλη σημασία να αναφέρουμε, είναι αξιοσημείωτο, θα ήθελα να τονίσω, κ.α.

φράσεις που δηλώνουν όρο ή προϋπόθεση: αν, εφόσον, με την προϋπόθεση, με δεδομένο, σε περίπτωση που, κ.α.

αιτιολογικές λέξεις: γι' αυτό το λόγο, αιτία τούτου είναι, τούτο συμβαίνει διότι, κ.α.

συμπερασματικές λέξεις: άρα, λοιπόν, επομένως, κατά συνέπεια, έτσι, με αυτόν τον τρόπο, γι' αυτούς τους λόγους, όπως προκύπτει, συνοψίζοντας, ανακεφαλαιώνοντας, συμπερασματικά θα λέγαμε ότι, σύμφωνα με τα παραπάνω, κ.α.

βεβαιωτικές λέξεις: βέβαια, ασφαλώς, φυσικά, αναμφισβήτητα, οπωσδήποτε, προφανώς, πράγματι, κ.α.

Η συνοχή επιτυγχάνεται και με τους εξής τρόπους:

με αντωνυμίες (δεικτικές ή αναφορικές)

με επιρρήματα (πχ. τοπικά, χρονικά, τροπικά)

με επανάληψη μιας σημαντικής λέξης ή φράσης

με τη χρήση μιας συνώνυμης λέξης ή φράσης